

Miljørapport om forslag til bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndterings- virksomhed

Indhold

Miljørapport om forslag til bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed	1
Miljørapport om forslag til bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed	3
1. Planens indhold, hovedformål og forhold til anden lovgivning	3
1.1 Indhold	3
1.2 Hovedformål	4
1.3 Forhold til anden lovgivning	5
2. Nuværende natur- og miljøtilstand og nul-alternativ	9
2.1 Tilstand	9
2.2 Nul-alternativ	10
3. Miljøforhold der kan blive væsentligt berørt	10
3.1 Befolkningen, menneskers sundhed, trafik og luft	10
3.2 Jord og vand	11
3.3 Materielle goder og socioøkonomiske konsekvenser	12
3.4 Fauna, flora og biologisk mangfoldighed	12
4. Eksisterende miljøproblemer	12
5. Internationale og nationale miljøbeskyttelsesmål	13
6. Planens indvirkning på miljøet	15
6.1 Befolkningen, menneskers sundhed og luft	15
6.2 Jord og vand	15
6.3 Materielle goder og socioøkonomiske konsekvenser	16
6.4 Fauna, flora og biologisk mangfoldighed	17
6.5 Kulturarv og landskab	17
6.6 Trafik og klima	17
7. Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg	18
8. Overvågning	19
9. Ikke teknisk resumé	19

Miljørapport om forslag til bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed

Det er regeringens målsætning at reducere de administrative byrder for virksomhederne og at reducere sagsbehandlingstider, således at virksomheder enklere og lettere kan omlægge eller starte produktionen. Det er derfor besluttet at udarbejde en branchebekendtgørelse for en række affaldshåndteringsvirksomheder, bekendtgørelse om miljøkrav for affaldshåndteringsvirksomhed.

Der har forud for udarbejdelsen af indeværende miljørapport været foretaget en afgrænsning af, hvilket forhold der skal indgå i miljørapporten, hvor relevante myndigheder har haft mulighed for at levere input til emner, som efter myndighedernes opfattelse bør medtages i miljørapporten. Dette har resulteret i fire høringssvar fra kommuner og et fra KL på vegne af kommunerne og KTC. De indkomne bidrag er indarbejdet i miljørapporten i det omfang, det er vurderet relevant og muligt.

1. Planens indhold, hovedformål og forhold til anden lovgivning

1.1 Indhold

Bekendtgørelsen vil omfatte ca. 1.300 affaldshåndteringsvirksomheder i Danmark, som opbevarer, behandler og nyttiggør affald, og som i dag er godkendelsespligtige og omfattet af en række K-listepunkter på bilag 2 til godkendelsesbekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen fastsætter generelle, standardiserede og direkte bindende krav til miljøforhold så som opbevaring af affald, beskyttelse af jord og grundvand og til driften samt regler om anmeldelse, udvidelse og ændringer af de omfattede affaldshåndteringsvirksomheder. Fremadrettet skal der ikke træffes afgørelse, hvis der fuldt ud leves op til bekendtgørelsens krav. Der vil dog være mulighed for at fastsætte skærpede eller supplerende krav eller at give dispensation for overholdelse af kravene. I så fald træffes der afgørelse herom, som kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (MFKN).

Det er denne bekendtgørelse, der er genstand for nærværende miljørapport.

Nuværende regulering

I dag reguleres de ca. 1.300 affaldshåndteringsvirksomheder med en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33. For den største del af disse virksomheder er der standardvilkår,

udarbejdet af Miljøstyrelsen i samarbejde med de respektive brancher og kommuner. Standardvilkårene omhandler virksomhedernes indretning og drift, emissionsgrænseværdier for væsentlig luftforurening samt vilkår om egenkontrol mv. og er baseret på bedst tilgængelig teknik (BAT). Kommunerne skal, som myndighed for disse affaldshåndteringsvirksomheder, i relevant omfang anvende standardvilkårene i miljøgodkendelsen. Kommunen supplerer, hvor nødvendigt, godkendelsen med egne vilkår, f.eks. vilkår om støj og kan fastsætte skærpede krav som følge af nærhed til Natura 2000 områder. For de affaldshåndteringsvirksomheder, hvor der i dag ikke er standardvilkår, skal myndigheden fastsætte vilkår på baggrund af godkendelsesbekendtgørelsens krav og med udgangspunkt i diverse bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen. Virksomhederne er omfattet af regelmæssigt tilsyn med en minimumsfrekvens på 3 år og et opstartstilsyn ved nyetablering.

Eventuel afledning af spildevand til renseanlæg eller nedsivning af spildevand reguleres særskilt i en tilladelse efter hhv. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3 og lovens § 19, stk. 1, nr. 3. Indsendes der samtidig ansøgning om miljøgodkendelse og ansøgning om tilladelse til afledning eller nedsivning af spildevand, skal myndigheden tilstræbe at meddele de to afgørelser samtidig.

Affaldshåndteringsvirksomhederne er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 og skal derfor screenes for VVM-pligt, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. VVM-sagen skal færdigbehandles, før anmeldelsen kan behandles.

1.2 Hovedformål

Et af målene i aftalen om en vækstpakke og om Vækstplan for Fødevarer har været, at det skal være enklere og lettere for en virksomhed at omlægge eller starte produktionen. Med vedtagelse af Lov om ny anmeldeordning for mindre miljøbelastende virksomheder den 21. april 2015 var grundlaget for anmeldeordninger for mindre miljøbelastende virksomheder på plads. Der blev udviklet en model med generelle og standardiserede miljøkrav for en udvalgt branche. Først kom bekendtgørelsen om virksomheder, der forarbejder emner af jern, stål eller andre metaller (maskinværkstedsbekendtgørelsen) i december 2015 efterfulgt af bekendtgørelse om miljøkrav for mellemstore fyringsanlæg (mcp-bekendtgørelsen) i december 2017. Dette giver gennemskuelighed og ensartede krav for virksomhederne. Med bekendtgørelse om miljøkrav for affaldshåndteringsvirksomheder er hensigten, at endnu en række virksomhedstyper fremadrettet omfattes af generelle og direkte bindende krav, og dermed udtages flere virksomheder af det traditionelle godkendelsessystem. I stedet for at ansøge og få individuel miljøgodkendelse skal affaldshåndteringsvirksomhederne anmelde sig og kan herefter gå i gang efter et antal uger, såfremt myndigheden ikke har indsigelser mod projektet.

Udover at affaldshåndteringsvirksomhederne omfattes af generelle og bindende krav, vil effekten af ovenstående initiativ også have betydning for den sagsbehandlingstid, som de pågældende affaldshåndteringsvirksomheder i dag og fremadrettet oplever. I 2012 kortlagde og analyserede Deloitte miljøgodkendelsessystemet med henblik på at belyse de samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser. Kortlægningen viste blandt andet, at kommunerne havde en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 233 dage for bilag 2 virksomheder, men også en stor variation, idet 25 % af sagerne blev behandlet indenfor 73 dage, og for 25 % af sagerne tog det mere end 281 dage.

Sagsbehandlingstiden var længst, når der var tale om nye virksomheder, i modsætning til, når der var tale om en udvidelse. Analysen viste på den ene side, at sager om nyttiggørelse og bortskaffelse af affald havde en gennemsnitlig sagsbehandlingstid, der var kortere end gennemsnittet. På den anden side drejede over halvdelen af behandlede sager om godkendelse eller revurdering i 2012 sig om virksomheder omfattet af affalds-listepunkterne på bilag 2 til

godkendelsesbekendtgørelsen. Der var 209 sager, der blev behandlet i 2012 på disse virksomheder ud af en total på 375 sager i kommunerne.

Med Økonomaftalen for 2015 og Aftale om servicemål for kommunal erhvervsrettet sagsbehandling i december 2015 indgik regeringen og KL en aftale om, at kommunernes sagsbehandlingstid skal reduceres. Servicemålet for bilag 2-virksomheder blev fastsat til 130 dage. Aftalen blev evalueret i 2017. Det har på grund af et meget begrænset antal færdigbehandlede miljøgodkendelser og usikkerhed om opgørelsesmetoder ikke været muligt at sige noget konkluderende om reduktionen af sagsbehandlingstider for miljøgodkendelser, men for de pr. 1. januar 2018 færdigbehandlede sager var sagsbehandlingstiden i gennemsnit 67 dage for en godkendelse til en bilag 2-virksomhed. Senest er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid opgjort til 83 dage for 1. halvår 2018.

Med indførelse af bekendtgørelse og anmeldeordning forventes sagsbehandlingstiden for langt de fleste virksomheder at blive reduceret væsentligt, da sagsbehandling som udgangspunkt vil være seks uger. Det estimeres, at myndigheden skal meddele en egentlig afgørelse om afvigelse fra krav i bekendtgørelsen eller fastsætte supplerende krav i 40 % af de anmeldte projekter.

Tilsynsmyndighedens forpligtigelse til at afgive en række oplysninger om tilsyn og håndhævelse til Miljøstyrelsen via en fælles portal Digital Miljøadministration (DMA) opretholdes. Forpligtigelsen blev indført med det formål at gøre data tilgængelige for myndigheder, borgere og virksomheder som en opfølgning på anbefalinger fra Virksomhedsudvalg II.

Der indføres en forpligtigelse for myndighederne til at registrere virksomhederne på Digital Miljøadministration (DMA), når de har tilendebragt sagsbehandlingen af anmeldelsen og har vurderet, at det anmeldte kan gennemføres. Giver sagsbehandlingen anledning til, at der træffes afgørelse, som beskrevet tidligere, skal afgørelsen også fremgå af DMA.

1.3 Forhold til anden lovgivning

Vandrammedirektivet, grundvandsdirektivet og drikkevandsdirektivet
Miljøbeskyttelsesloven implementerer EU's vandrammedirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger), som har til formål at fastlægge en ramme for beskyttelse af vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, som bl.a. forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes tilstand og, hvad angår deres vandbehov, også tilstanden for terrestriske økosystemer og vådområder, der er direkte afhængige af vandøkosystemerne. Direktivet stiller krav om udarbejdelse af vandplaner.

Af miljømålslovens § 3 fremgår, at staten er bundet af vandplanens indhold. Vandplanen fastlægger miljømål og tilstand for afgrænsede overflade- og grundvandsforekomster. Statslige myndigheder er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplaner og kan således ikke offentliggøre planer (bekendtgørelser), der medfører, at tilstanden for afgrænsede overflade- og grundvandsforekomster forringes, eller at fastsatte miljømål ikke opnås.

Bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed ville således være i strid med vandplanen og dermed miljømålslovens § 3, såfremt tilstand for overflade- og grundvandsforekomster forringes, eller det forhindres, at fastlagte miljømål opnås. Idet miljømålsloven og lov om vandplanlægning implementerer EU's vandrammedirektiv, ville forringelse af tilstand eller

opnåelse af miljømål som følge af ny regulering ved bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed tillige være i strid med vandrammedirektivet.

Grundvandsdirektivet, der er et datterdirektiv til vandrammedirektivet, fastsætter specifikke foranstaltninger til forebyggelse af og kontrol med forurening af grundvand i overensstemmelse med artikel 17, stk. 1 og 2, i vandrammedirektivet. Direktivet er implementeret i dansk lovgivning via miljømålsloven samt tilhørende ændringer i vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven samt lov om planlægning.

Der er særlige krav til kommunernes planlægning for at beskytte grundvandet i bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse (nr. 1697 af 21. december 2016), med tilhørende vejledning, hvis bilag 1 indeholder en liste over virksomheder og anlæg, der kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

Formålet med bekendtgørelsen er, at kommunerne på et tidligt tidspunkt og på et overordnet strategisk niveau tager stilling til arealanvendelsen i forhold til grundvandsinteresserne og placeringen af en række virksomhedstyper, der håndterer forurenende stoffer, der er mobile i forhold til grundvandet. På listen over virksomheder og anlæg, der kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet er "anlæg for nyttiggørelse eller bortskaffelse af farligt affald". Kommunerne skal som planmyndighed i lokalplanlagte erhvervsområder, hvor der er grundvandsinteresser, udarbejde en grundvandsreddegørelse, jf. nævnte bekendtgørelse. Reddegørelsen skal beskrive de nødvendige tekniske krav til at imødekomme en eventuel grundvandsforurening, eller fare for forurening i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). De tekniske krav indgår som bestemmelser i kommuneplanen og efterfølgende lokalplan og indgår typisk som krav i miljøgodkendelser.

Bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed ville således være i strid med nævnte bekendtgørelse, såfremt det ikke er muligt at påbyde affaldshåndteringsvirksomhederne skærpede krav, hvor kommune og lokalplan samt de faktiske forhold tilsiger, at dette er nødvendigt af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.

Drikkevandsdirektivet (Rådets direktiv 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevand) fastsætter krav i bilag I del B for kemiske stoffer, som bl.a. er baseret på retningslinjer for drikkevandskvalitet fra FN's verdenssundhedsorganisation WHO.

Drikkevandsdirektivets præampel nr. 8 fastsætter, at "for at forsyningsvirksomhederne kan overholde kvalitetskravene for drikkevand, må det gennem egnede vandbeskyttelsesforanstaltninger sikres, at overfladevand- og grundvand holdes rent; det samme mål kan nås gennem egnede vandbehandlingsforanstaltninger..." Vandrammedirektivets art 7, stk. 3 fastsætter, at "Medlemsstaterne sørger for den nødvendige beskyttelse af de udpegede vandforekomster for at undgå forringelse af deres kvalitet med henblik på at reducere omfanget af den rensning, der kræves til fremstilling af drikkevand".

Direktivet er implementeret i bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg. Det betyder, at en række kvalitetskrav på bekendtgørelsens bilag 1a -1d ikke må overskrides ved drikkevandets afgang fra et vandværk.

Havstrategidirektivet

Havstrategidirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger) har som overordnet mål at opnå og opretholde god miljøtilstand i havmiljøet senest i 2020. Direktivet er implementeret i havstrategiloven (lov nr. 117 af 26/01/2017).

Lovens formål er at fastlægge rammerne for de foranstaltninger, der skal gennemføres for at opnå eller opretholde god miljøtilstand i de danske havområder og muliggøre en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. Det centrale virkemiddel til at opnå god miljøtilstand er udarbejdelsen af havstrategier, som udarbejdes i en 6-årig cyklus med henblik på at opnå god miljøtilstand i havmiljøet i senest 2020. Jf. havstrategilovens § 18 er statslige, regionale og kommunale myndigheder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes i havstrategierne.

Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet

Habitatdirektivet, jf. Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter har til formål at fremme biodiversiteten i medlemsstaterne ved at definere en fælles ramme for beskyttelsen af arter og naturtyper, der er af betydning for EU.

Dette sker hovedsagligt gennem udpegning af særlige bevaringsområder, habitatområderne, samt generel beskyttelse af visse arter. Den overordnede målsætning er at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter eller naturtyper, som er omfattet af direktivet.

Fuglebeskyttelsesdirektivet, jf. Rådets direktiv 79/409 af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer, forpligter EU's medlemslande til at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU, bl.a. ved at udpege fuglebeskyttelsesområder. Fuglebeskyttelsesdirektivet omfatter alle vilde fugle. Der udpeges fuglebeskyttelsesområder for visse sjældne og fåtallige ynglefugle og internationalt vigtige forekomster af trækfugle. Der gælder tilsvarende målsætninger om at sikre og genoprette bestande og levesteder for fugle.

Habitatområderne udgør sammen med fuglebeskyttelsesområderne Natura 2000-områderne. De internationale naturbeskyttelsesområder omfatter Natura 2000-områderne og Ramsar-områderne. Miljømålsloven indeholder bestemmelser om fastsættelse af miljømål for de internationale naturbeskyttelsesområder, som bl.a. omfatter Natura 2000-områderne.

Inden der meddeles tilladelse til et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendigt for Natura 2000-områdets forvaltning, skal det sikres, at projektet i sig selv og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke kan påvirke området væsentligt. Hvis en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes, skal der gennemføres en konsekvensvurdering. Myndigheden må kun give tilladelse til projektet, hvis det på bedste videnskabelige grundlag kan udelukkes, at projektet vil skade de naturtyper og arter, området er udpeget for at beskytte.

Påvirkning af Natura 2000-områder og yngle- eller rasteområder for visse bilag IV-arter som følge af etablering og drift af affaldshåndteringsvirksomheder kan ske ved udledning af forurenede spildevand og overfladevand til vandområder og ved deposition fra afkast til et Natura 2000 område.

Der er endvidere i naturbeskyttelseslovens § 3 en bestemmelse om, at der ikke må foretages tilstandsændringer i en række naturtyper. Bestemmelsen medvirker dels til at implementere habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet og udgør dels national beskyttelse af naturtyper. Der kan i særlige tilfælde dispenseres fra beskyttelsen i § 3.

Luftkvalitetsdirektivet, NEC-direktivet og Gøteborg Protokollen samt LRTAP-konventionen

I henhold til UNECE-konventionen om grænseoverskridende luftforurening (LRTAP) og NEC-direktivet ((2003/35/EF) er Danmark forpligtiget til at bekæmpe luftforurening ved at reducere udledningen af seks nærmere bestemte stoffer, eksempelvis SO₂, NO_x, VOC og partikler. Der er således fastsat bindende reduktionsmål gældende fra 2020 og fremefter. Reduktionsmålene gælder for hele landets udledning på tværs af brancher og er fastsat som procent af udledningen i 2005. NEC-direktivet er implementeret via bekendtgørelse om emissionslofter. I forbindelse med overholdelsen af NEC-direktivet sender Danmark hvert år en emissionsopgørelse til Kommissionen med en oversigt over hvor meget af hvert stof, der udledes fra alle kil-

der. I 2006 udarbejdede Danmark også et program for overholdelsen af NEC-direktivet. Danmark har også en forpligtigelse under Konventionen for Langtransporteret grænseoverskridende luftforurening (LRTAP-konventionen) til at overholde de samme emissionslofter for NO_x, VOC, ammoniak og SO₂ som fastsat i NEC-direktivet fra og med 2010.

I luftkvalitetsdirektivet (2008/50/EF) er der fastsat grænseværdier for koncentrationen af bestemte stoffer, og der er krav om, at luftforureningen skal måles. Luftkvalitetsdirektivets formål er at sikre, at den luft, vi indånder, er så ren, at den ikke udgør et sundhedsproblem. Derfor står der en række målestationer forskellige steder i Danmark. Luftkvalitetsdirektivet stiller bl.a. krav til PM_{2.5} (de fine partikler) og NO₂. Regler for luftkvalitet er implementeret i bekendtgørelse om vurdering og styring af luftkvaliteten.

Støjdirektivet

Europaparlamentets og Rådets direktiv om vurdering og styring af ekstern støj (støjdirektivet) trådte i kraft juli 2002. Som følge af direktivet skal der gennemføres støjkortlægninger og udarbejdes handlingsplaner for at forebygge og reducere ekstern støj. Ekstern støj er støj fra vejtrafik, jernbaner, fly og industrianlæg. Første omgang var i 2007/08, og herefter hvert femte år.

Formålet med direktivet er at etablere en fælles europæisk fremgangsmåde med henblik på, på et prioriteret grundlag at undgå, forebygge eller begrænse de virkninger, herunder gener, der er forårsaget af eksponering for ekstern støj.

Støjdirektivet er implementeret i bekendtgørelse (nr. 1596 af 13/12/2018) om kortlægning af ekstern støj og støjhandlingsplaner (støjbekendtgørelsen).

Affaldsrammedirektivet

Affaldsrammedirektivet (2008/98/EC) danner grundlag for, hvordan affald behandles i EU, og dikterer i øvrigt, at alle medlemsstater skal udarbejde affaldshåndteringsplaner såvel som affaldsforebyggelsesplaner. I forbindelse med direktivet blev der etableret definitioner og principper for håndtering af affald, herunder især affaldshierarkiet og forureneren betaler princippet. Direktivet er gennemført i dansk lovgivning ved en række bestemmelser i Affaldsbekendtgørelsen.

Affaldsvirksomhederne er i dag enten godkendelsespligtige eller omfattet af bekendtgørelse om miljøforhold for mindre affaldsbehandlingsanlæg, som følge af affaldsrammedirektivets artikel 23, hvor der som udgangspunkt skal gives tilladelse til affaldsbehandlingsaktiviteter. Ifølge direktivets artikel 24, kan medlemsstater dog undtage anlæg og virksomheder fra kravet i artikel 23, såfremt der er tale om f.eks. nyttiggørelse af affald, og hvis medlemsstaten opstiller almindelige regler for aktivitetstyperne.

Ressourcestrategien 'Danmark uden affald 2013' udgør sammen med ressourceplanen for 2013 - 2018 styringsgrundlaget for affaldshåndteringen i Danmark.

I 2015 kom EU-kommissionen med en handlingsplan for cirkulær økonomi med konkrete initiativer til at fremme omstillingen til et mere bæredygtigt EU frem mod 2030. Pakken består dels af en handlingsplan for cirkulær økonomi og dels forslag til ændringer af seks affaldsdirektiver. Pakken har til formål at bidrage til øget vækst, jobskabelse, forsyningssikkerhed og miljøgevinster i Europa gennem reduceret affaldsdannelse, øget genanvendelse og ressourceeffektivitet. Affaldshåndteringsvirksomhederne er vigtige led i forberedelse af affald til genanvendelse og nyttiggørelse af affald og til selve nyttiggørelsen af affald.

Regeringen lancerede i september 2018 sin Strategi for cirkulær økonomi med seks indsatsområder og 15 initiativer, der skal bidrage til at omstille Danmark til en mere cirkulær økonomi. Det skal bl.a. ske ved at styrke virksomhedernes mulighed for at være drivkraft for den cirkulære omstilling og skabe et velfungerende marked for affald og genanvendte råvarer.

Miljøbeskyttelsesloven, godkendelsesbekendtgørelsen og bekendtgørelse om standardvilkår
Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 regulerer forurenende virksomheder, herunder affaldshåndteringsvirksomheder. I loven findes de overordnede regler og principper, der regulerer området, og som bemyndiger miljøministeren til at fastsætte nærmere regler i godkendelsesbekendtgørelse, standardvilkårsbekendtgørelse og nu i bekendtgørelse om miljøkrav for affaldsvirksomhed.

Godkendelsesbekendtgørelsen regulerer de forurenende virksomheder og brancher, som fremgår af bekendtgørelsens bilag 1 og bilag 2. Virksomheder og brancher på bilag 1 reguleres efter et regelsæt i overensstemmelse med IE-direktivet (Direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner), mens virksomheder, anlæg, aktiviteter og indretninger, der er på bilag 2, reguleres efter et forenklet nationalt regelsæt. De skal alle have en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1, før de kan etablere sig, og før de kan foretage ændringer eller udvidelser af virksomheden, som medfører forøget forurening.

For at lette godkendelsesprocessen har Miljøstyrelsen udarbejdet standardvilkår for en række listepunkter for specifikke brancher på både bilag 1 og 2 i godkendelsesbekendtgørelsen. Standardvilkårene er udarbejdet af Miljøstyrelsen i samarbejde med de respektive brancher og kommuner, så de er repræsentative for de typiske virksomheder inden for en bestemt branche, og vilkårene er baseret på den bedste tilgængelige teknik inden for branchen. Standardvilkårene omhandler virksomhedernes indretning og drift, og for enkelte brancher emissionsgrænseværdier for væsentlig luftforurening samt vilkår om egenkontrol m.v. og fremgår af bekendtgørelse om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed.

2. Nuværende natur- og miljøtilstand og nul-alternativ

2.1 Tilstand

Tilstand for vandløb, søer, kystområder og grundvand

Den i vandplanlægningen seneste beskrevne vandmiljøtilstand fremgår af vandområdeplan 2015-21 (anden planperiode). Her beskrives tilstanden baseret på data fra 2007 og frem til og med 2013.

Af vandområdeplan 2015-21 fremgår, at vandløbene er præget af spildevandsudledninger og dårlige fysiske forhold, og for de miljøfremmede stoffer at der overvejende er tale om ikke god kemisk tilstand, men god økologisk tilstand for Jylland og Fyn Vandområdedistrikt og Sjælland Vandområdedistrikt. For de øvrige vandområdedistrikter er der manglende data.

For søer er der overvejende tale om ikke god kemisk tilstand. Den økologiske tilstand er stort set kun opgjort for Jylland og Fyn Vandområdedistrikt og er her overvejende i god økologisk tilstand. Herudover er søerne belastet af fosfor fra landbrug.

Kystvandene har overvejende en god kemisk tilstand. Den økologiske tilstand er ikke vurderet pga. manglende miljøkvalitetskriterier. Tilstanden er derfor ukendt.

Den kemiske tilstand for grundvandet er god i ca. halvdelen af grundvandsforekomster og ringe i ca. ¼ af forekomsterne.

Tilstand for de åbne havområder

Det fremgår af Havstrategiens basisanalyse fra 2012, at en række faktorer er medvirkende til, at der i dag ikke er god miljøtilstand i alle de danske havområder, og det gælder generelt, at miljøfarlige stoffer i bredeste forstand udgør et problem. Eneste områder undtaget herfra er Ålborg Bugt og kysten nord for Sjællands Odde.

De åbne danske dele af Nordsøen og Skagerrak klassificeres som havende en god kemisk tilstand ved vurdering af miljøfarlige stoffer. I områder med ikke-god tilstand er årsagen for høje koncentrationer af tungmetaller samt af visse andre miljøfarlige stoffer.

Tilstand for naturområder

På grundlag af en ekspertvurdering fra Aarhus Universitet rapporterede Naturstyrelsen i 2013 bevaringsstatus for naturtyper og arter til Europa-Kommissionen, jf. Habitatdirektivets art. 17. Rapporten beskriver bevaringsstatus på landsplan, fordelt på to biogeografiske regioner. Bevaringsstatus inddeles i fire delvurderinger; gunstig, moderat ugunstig, stærkt ugunstig og ukendt. Datagrundlaget for rapporteringen er det nationale overvågningsprogram NOVANA.

Ifølge art. 17-rapporteringen er alle marine naturtyper, fugtige klitlavninger, sø-naturtyper, tidvis våde enge og mosenaturtyper vurderet som værende i moderat til stærkt ugunstig bevaringsstatus.

For en række næringsfattige naturtyper understøttes denne landsdækkende vurdering af de konkrete tilstandsvurderinger, som gennemføres i Natura 2000-områderne, som tilsvarende viser, at naturtyperne er i dårlig tilstand, især på grund af næringsaltsniveauer.

Der findes ikke landsdækkende eller repræsentative data over naturtilstanden for de § 3-beskyttede naturtyper (vandløb, søer, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev). En del af naturområderne er beliggende inden for Natura 2000-områder.

2.2 Nul-alternativ

Hvis bekendtgørelsen ikke gennemføres, vil de hidtidige regler om miljøgodkendelse af affaldshåndteringsvirksomheder videreføres. Der vil dermed ikke være væsentlige miljøkonsekvenser ved et nul-alternativ.

Det vil dog være forbundet med administrative byrder for de i dag godkendelsespligtige affaldshåndteringsvirksomheder, hvis den nuværende regulering opretholdes, idet sagsbehandlingstiden forventes at falde ved indførelse af en anmeldeordning.

3. Miljøforhold der kan blive væsentligt berørt

Nedenstående forhold er vurderet relevante at inddrage i vurderingen af bekendtgørelse om miljøkrav for affaldshåndteringsvirksomhed. Forslag til emner har været i myndighedshøring.

3.1 Befolkningen, menneskers sundhed, trafik og luft

Affaldshåndteringsvirksomheder er kendetegnet ved, at de giver anledning til en betydelig trafikbelastning, da virksomhedernes forretning typisk er at modtage affald til forskellige typer af behandling og/ eller opbevaring, hvorefter affaldet bortkøres igen. Transporten foregår typisk

med lastbil, hvilket giver anledning til luftforurening, støj og vibrationer samt trængsel og trafikulykker.

Trafikkens miljøbelastninger har overvejende lokale effekter i form af forurening med partikler under 2,5 µm og nitrogenoxider samt ozon (sekundær forurening). Trafik er den dominerende kilde til luftforurening i byerne, hvor især partikler kan forværre tilstanden hos personer med lungelidelser, og langtidseffekterne kan være hjerte- og lungesygdomme, påvirkning af blodet, ændring af kroppens celler, hvilket i værste fald kan udvikle sig til kræft, og dårligere lunger hos børn.

De globale effekter er energiforbrug (ressourceudtømming) og CO₂ udledning (drivhuseffekt), og for visse luftforureninger er der regionale effekter så som forsuring, eutrofiering og fotoke-misk luftforurening.

Miljøpåvirkningen fra selve affaldshåndteringsvirksomheden vurderes overvejende at være af lokal karakter, da virksomheder ikke er karakteriserede ved at have høje afkast, som kan sprede luftforurening. Emissionsparametre vil overvejende være støv og aerosoler, både som punktkilder og som diffuse udslip. Herudover vil der kunne forekomme støj og fra nogle aktiviteter lugt. I dag reguleres virksomhedens miljøpåvirkning i en miljøgodkendelse med individuelt fastsatte vilkår på baggrund af Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelser og vejledninger. Der kan ikke meddeles miljøgodkendelse, medmindre det er godtgjort, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT (bedst anvendelige teknikker), og virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

3.2 Jord og vand

Store dele af Danmarks grundvand udgør landets drikkevandsressource, og det er derfor nødvendigt at beskytte jord og grundvand mod forurening fra oplag, håndtering og nyttiggørelse af affald umiddelbart under virksomhederne.

Drift og særligt uheld med spild på affaldshåndteringsvirksomheder kan udgøre en risiko for grundvandet mht. forurening med olie, PAH'er og andre miljøfremmede stoffer for en række af de omfattede aktiviteter. Planmyndigheden tager på et tidligt tidspunkt stilling til arealanvendelsen og varetager blandt andet grundvandsbeskyttelsen ved i kommunens grundvandsredegørelse at beskrive de nødvendige tekniske krav til at imødegå en eventuel grundvandsforurening eller fare for forurening i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Affaldshåndteringsvirksomhederne kan, som følge af at de ofte har store og befæstede eller tætte arealer, have store mængder overfladevand, som kan udgøre en miljømæssig udfordring med hensyn til afledning. Mange forsyninger er ikke interesserede i at modtage de store vandmængder, og derfor udledes overfladevand ofte til recipienter. Tilførsel af miljøfremmede stoffer og partikler til vandområder udgør en risiko for områdernes kemiske og økologiske tilstand.

Ved ikrafttrædelse af bekendtgørelsen vil udledning af overflade- og spildevand til recipienter skulle reguleres ved en særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28.

Spildevand fra eksempelvis vaskepladser afledes typisk til offentlige renseanlæg, hvor der, som også i dag, skal meddeles særskilt tilladelse af kommunerne efter miljøbeskyttelsesloven § 28.

3.3 Materielle goder og socioøkonomiske konsekvenser

Affaldshåndteringsvirksomheder, der ønsker at etablere sig, skal i dag søge om miljøgodkendelse. Ønsker virksomhederne efterfølgende at udvide eller ændre sig, skal de på ny søge om miljøgodkendelse, hvis dette medfører øget forurening, eller det ansøgte i sig selv er godkendelsespligtigt. Virksomhederne skal have en miljøgodkendelse, før de må igangsætte driften.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 og som udløber af Vækstpakken i 2014 indgik Kommunernes Landsforening og regeringen aftale om, at sagsbehandlingstiden for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne skal reduceres med en tredjedel i 2016 i forhold til 2012. Kommunernes Landsforening og regeringen har i 2015 indgået en aftale om servicemål for miljøgodkendelser, hvor den konkrete sagsbehandlingstid for affaldshåndteringsvirksomheder på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2 er 130 dage. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 1. halvår 2018 på 83 dage.

Ventetiden på en miljøgodkendelse kan betyde tabt omsætning og kan være afgørende for at kunne introducere nye affaldstyper på virksomhederne. Ved at virksomhederne udtages fra godkendelsespligten og overgår til at være anmeldeligt sikres der kortere sagsbehandlingstid, hvilket betyder sparede kapitalomkostninger for de berørte affaldshåndteringsvirksomheder.

3.4 Fauna, flora og biologisk mangfoldighed

Habitatnaturtyper og levesteder for bilag IV-arter samt § 3-beskyttede naturtyper er følsomme over for øget tilførsel af miljøfremmede stoffer, der potentielt kan påvirke naturtilstanden i negativ retning.

Paradigmeskiftet ved at virksomhederne omfattes af en anmeldeordning efter bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed mod tidligere godkendelsespligt ændrer ikke på natur- og miljøbeskyttelsesniveauet, da bekendtgørelsens krav bygger på samme standardvilkår som der anvendes i miljøgodkendelsen.

Er det tilfældet, at de generelle krav i bekendtgørelsen ikke er tilstrækkelige til at beskytte natur og miljø, f.eks. beskyttelse af Natura 2000-områder, skal myndigheden skærpe bekendtgørelsens krav og måske supplere med individuelle krav i en afgørelse. Bekendtgørelsen vil indeholde bestemmelser, som gør det muligt at både skærpe de generelle krav og stille supplerende krav, hvor lokale forhold gør det nødvendigt.

Virksomhedernes konkrete projekter kan være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 og er som udgangspunkt screeningspligtige. De nævnte naturforhold vil indgå i screeningen efter bekendtgørelse om miljøvurdering, som skal gennemføres før anmeldelse efter bekendtgørelse om affaldshåndteringsanlæg.

4. Eksisterende miljøproblemer

Vand

Der skal i overensstemmelse med vandrammedirektivet og vandplanlægning offentliggøres de væsentligste vandforvaltningsmæssige opgaver, som har størst indvirkning på miljøtilstanden i

vandløb, søer, kystvande og grundvand, og som i større eller mindre udstrækning er medvirkende til, at nogle vandområder ikke kan opfylde vandrammedirektivets mål om god økologisk og god kemisk tilstand.

Påvirkningen af vandkvaliteten i vandløb og søer skyldes blandt andet miljøfarlige stoffer fra husholdninger og erhverv. Også kystvandene påvirkes af miljøfarlige stoffer fra husholdninger og erhverv, men herudover også af spildevandstilførelser fra punktkilder fra husholdninger, industri og havbrug. De miljøfarlige stoffer i grundvandet udvaskes fra gamle industrigrunde og fra brug af sprøjtemidler.

Støj

Et stort antal mennesker er berørt af støjforurening og især fra trafik. Offentligheden opfatter det som et af de største miljømæssige problemer. Støj kan påvirke mennesker både fysisk og psykisk ved at gribe ind i basale aktiviteter som f.eks. søvn, hvile, studier og kommunikation, jf. Det Europæiske Miljøagentur.

Luft

Gennem de sidste 20 år er der nationalt og internationalt blevet arbejdet for at forbedre luftkvaliteten. De niveauer for luftforurening, man finder i Danmark i dag, medfører dog fortsat alvorlige helbredseffekter i befolkningen. Effekterne omfatter bl.a. for tidlig død, hospitalsindlæggelser, flere sygedage, forværring af astma og bronkitis, udvikling af lungecancer, hjertekarsygdomme mv. (DCE, 2014). Den nuværende regulering af luftforurenende stoffer fra virksomheder har til formål at reducere skadevirkningerne ved luftforurening, dels af hensyn til menneskers sundhed og trivsel, dels af hensyn til den skade, stoffer forårsager i økosystemer ved deposition og ved bidrag til forsuring.

5. Internationale og nationale miljøbeskyttelsesmål

Vand

Ifølge vandrammedirektivet omfatter tilstandsvurderingen af overfladevand udover de biologiske kvalitetslementer også forekomsten af miljøfarlige forurenende stoffer. Vandrammedirektivet skelner mellem vandområdernes kemiske tilstand og økologiske tilstand for miljøfarlige forurenende stoffer. I vurderingen af den kemiske tilstand indgår de såkaldte prioriterede stoffer. Prioriterede stoffer er i vandrammedirektivet defineret som stoffer/stofgrupper, der udgør en særligt væsentlig risiko for vandmiljøet. I EU-regi er der i dag udpeget 45 prioriterede stoffer. I vurderingen af den økologiske tilstand indgår øvrige miljøfarlige forurenende stoffer, som omfatter nationalt udvalgte stoffer. Den kemiske og økologiske tilstand for miljøfarlige forurenende stoffer vurderes på baggrund af fastsatte miljøkvalitetskrav. De fastsatte miljøkvalitetskrav for de prioriterede stoffer og for øvrige miljøfarlige forurenende stoffer anvendt i vurderingen af den økologiske tilstand fremgår af bekendtgørelse om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand.

Den kemiske tilstand bliver i denne planperiode vurderet ud fra følgende 21 EU prioriterede stoffer: Bly, cadmium, kviksølv, nikkel, BDE, benz(a)pyren, benzo(g,h,i)perylene, benzo(b,j,k)fluoranthren, dioxiner, naphthalen, nonylphenol, atrazin, anthracen, diuron, isoproturon, simazin, DEPH, PFOS, HBCDD, hexachlorbenzen og TBT. Et vandområde har god kemisk og økologisk tilstand for så vidt angår miljøfarlige stoffer, når de målte stofkoncentrationer ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav. Miljømålet i et vandområde er således opfyldt, når alle de målte stoffer overholder miljøkvalitetskravene. Miljømålet for kystvande for de prioriterede stoffer (god kemisk tilstand) gælder ud til 12-sømilgrænsen, mens miljømålet for de øvrige miljøfarlige forurenende stoffer gælder ud til 1-sømilgrænsen.

I Danmarks Havstrategi fra 2012 er der fastsat en række miljømål for havmiljøet inden for 11 forskellige overordnede emner (biodiversitet, ikke-hjemmehørende arter, fiskebestande, havets fødenet, eutrofiering, havbund, hydrografi, forurenende stoffer, forurenende stoffer i fisk og skaldyr, marint affald og undervandsstøj). For de forurenende stoffers vedkommende er afgrænsning mellem vandrammedirektivet (direktiv 2000/60/EF) og havstrategidirektivet således, at reguleringen af de forurenende stoffer ind til 10 sømil fra basislinjen følger vandrammedirektivet og direktivet om prioriterede stoffer. Af EU-Kommissionens afgørelse (2010/477/EU) om kriterier for vurdering af god miljøtilstand følger, at der skal sikres et overlap i overvågningen af de forurenende stoffers forekomst og virkninger, så resultaterne bliver sammenlignelige med den overvågning, der foregår i kystvandene.

Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer er, at indholdet i vand, sediment og levende organismer ikke må overskride vedtagne miljøkvalitetsstandarder, der anvendes i den gældende lovgivning, og indholdet i fisk og skaldyr må ikke overstige de niveauer, der er fastlagt i fælleskabslovgivningen eller andre relevante standarder.

Danmark har hidtil haft 252 udpegede Natura 2000-områder (habitat- og fuglebeskyttelsesområder), hvoraf en stor andel omfatter akvatiske naturtyper og levesteder for arter. Natura 2000-områderne er opdateret 1. november 2018, hvor grænserne er justeret, nye områder er kommet til og andre er udgået. Opdateringen skal godkendes af Kommissionen og forventes at ske med udgangen af 2019. Der er pligt til at beskytte de nyudpegede arealer med det samme. De arealer, der udtages, skal også beskyttes, indtil Europa-Kommissionen har godkendt de nye områdegrænser.

For disse områder gælder efter habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne bestemmelser om bevaringsmål, beskyttelse og aktiv forvaltning af områderne. Bevaringsmålsætninger er fastsat i Natura 2000-planerne. Habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne rummer endvidere regler om generel beskyttelse af levesteder.

Luft

Luftkvalitetsdirektivets bestemmelser om grænseværdier for bestemte stoffer og krav om måling af forureningen er implementeret i bekendtgørelse om vurdering og styring af luftkvaliteten, som indeholder mål for luftkvaliteten af blandt andet partikler, NO_x og en række tungmetaller.

Støj

Formålet med støjdirektivet er at etablere en fælles europæisk fremgangsmåde med henblik på, på et prioriteret grundlag, at undgå, forebygge eller begrænse de virkninger, herunder gener, der er forårsaget af eksponering for ekstern støj. Det er kun de store byområder, veje, jernbaner og lufthavne, der er omfattet af direktivet. I første omgang (2007) er der lavet støj-kortlægning af byområder med over 250.000 indbyggere, større veje, hvor der passerer over 6 millioner køretøjer om året, større jernbaner med over 60.000 togpassager om året og endelig de store lufthavne. I anden omgang (2012) og tredje omgang (2017) er også byområder over 100.000 indbyggere, alle større veje, hvor der passerer over 3 millioner køretøjer, jernbaner med over 30.000 togpassager om året omfattet.

Kortlægningen af støj skal ske efter ensartede metoder i alle EU-lande, og oplysninger om støj skal stilles til rådighed for offentligheden. Endelig skal der vedtages handlingsplaner med henblik på at forebygge og reducere ekstern støj, når støjen kan indebære skadelige virkninger for menneskers sundhed. Der er i dag støjhandleplaner for kortlægningens anden fase (2013-2018), hvor der også indgår enkle store virksomheder.

6. Planens indvirkning på miljøet

Miljøeffekten af at ændre administrationen af de 1.300 affaldshåndteringsvirksomheder fra en godkendelsesordning til en anmeldeordning skal ses i lyset af mulighederne for at forhindre, at den ændrede regulering fører til en negativ indvirkning på vandmiljøets tilstand og lokal påvirkning af menneskers sundhed som følge af støj og luftemissioner.

Bekendtgørelsens generelle og direkte bindende krav til indretning, drift, luft, støj og egenkontrol samt mulighed for at fastsætte skærpede eller supplerende krav eller at dispensere fra kravene vil sammen med indførelsen af en tilrettelagt samtidighed med spildevandstilladelsen betyde, at miljøbeskyttelsen opretholdes på samme niveau. Paradigmeskiftet fra miljøgodkendelse til branchebekendtgørelse betyder ikke, at myndighedernes muligheder for at stille de nødvendige krav til sikring af miljøbeskyttelsen og menneskers sundhed ændres.

Opretholdelse af krav om opstartstilsyn ved nyetablering og en minimumstilsynsfrekvens på tre år vil også være medvirkende til, at miljøbeskyttelsesniveauet ikke ændres.

6.1 Befolkningen, menneskers sundhed og luft

Bekendtgørelsen vurderes ikke at få betydning for befolkningen og for menneskers sundhed, idet kravene i bekendtgørelsen langt overvejende bygger på standardvilkår, krav som bygger på bedste tilgængelige teknik, og krav virksomhederne allerede i dag skal opfylde. For de affaldshåndteringsvirksomheder, hvor der ikke i dag er standardvilkår, er det vurderingen, at bekendtgørelsens krav svarer til de krav, der i dag almindeligvis fastsættes i miljøgodkendelser.

Bekendtgørelsen indeholder ikke emissionsgrænseværdier til luft for punktkilder, da de fastsættes ud fra en konkret vurdering baseret på virksomhedens beliggenhed. Kun en mindre del af de omfattede virksomheder vil have punktkilder. Har virksomheden punktkilder, skal myndigheden på samme måde som hidtil fastsætte de nødvendige emissionsgrænseværdier på baggrund af Miljøstyrelsens vejledninger om luftemissioner- og immissioner, og på baggrund af hvad der er bedste tilgængelige teknik.

Diffuse emissioner af partikler (støv) håndteres i bekendtgørelsen som krav til indretning og drift og på baggrund af hidtidige standardvilkår.

Samlet betyder det, at virksomhederne fremadrettet vil have uændret miljøpåvirkning, og dermed vurderes bekendtgørelsen ikke at have negative konsekvenser for befolkningen og menneskers sundhed.

6.2 Jord og vand

Bekendtgørelsen indeholder en række generelle krav på baggrund af eksisterende standardvilkår, som skal sikre beskyttelse af jord og grundvand mod forurening med miljøfremmede stoffer i forbindelse med etablering og drift af virksomhederne. Kravene kan, hvis nødvendigt, skærpes. Oplag, behandling og nyttiggørelse af diverse affald kan, såfremt der ikke iværksættes tilstrækkelige forebyggende foranstaltninger, forårsage betydelig forurening.

Det vurderes dermed, at bekendtgørelsen ikke medfører væsentlig indvirkning på jord og grundvand. Bekendtgørelsen indeholder hjemmel til, at myndigheder kan påbyde skærpede krav til indretning og drift eller supplere med yderligere vilkår, der hvor den lokale sårbarhed tilsiger det. Det kan f.eks. være i boringsnære beskyttelsesområder.

Udledning af overfladevand og spildevand til enten recipient, nedsivning eller til spildevandsrensning reguleres som tidligere beskrevet ikke i bekendtgørelsen. Her skal myndigheden som hidtil særskilt træffe afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 og § 28 hhv. til nedsivning og tilslutning til rensning. Udledning af spildevand til recipient indgår i dag i miljøgodkendelsen, men vil fremadrettet skulle reguleres særskilt i en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28 på samme måde som for andre virksomheder og aktiviteter, der ikke er godkendelsespligtige.

I praksis vil kravene for udledningen være uændret, da myndighederne i deres sagsbehandling skal sikre, at udledningen ikke er i strid med vandområdeplanen og ikke vil hindre, at fastlagte miljømål ikke kan opnås. Bekendtgørelsen indeholder krav om, at der skal tilstræbes samtidig i afgørelse om spildevand og eventuel afgørelse om fravigelse af krav i bekendtgørelsen, hvilket også dækker over supplerende krav til eksempelvis luftemissioner. Herved opnås, at eventuelle deposition fra luftforurening til vandområder indgår i den samlede vurdering af belastningen af et vandområde. Bekendtgørelsen vurderes derfor ikke at medføre væsentlig indvirkning på recipienter.

6.3 Materielle goder og socioøkonomiske konsekvenser

Virksomhederne kan gå i gang efter seks uger, såfremt myndigheden ikke har indsigelser mod projektet. Servicemålet for miljøgodkendelse 130 dage og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 1. halvår 2018 på 83 dage. Den kortere sagsbehandlingstid medfører sparede kapitalomkostninger for affaldshåndteringsvirksomhederne. Grunden er, at sagsbehandlingstid påfører virksomhederne omkostninger i form af et lavere afkast på dele af deres egenkapital, som antages at være bundet, men ikke afkastgivende under sagsbehandlingsperioden. Kortere sagsbehandlingstider vil således øge afkastgraden og tiltrække flere investeringer til erhvervet. Det har ikke været muligt at estimere denne gevinst.

Der vil være en direkte besparelse for virksomhederne på brugerbetaling til kommunerne ved overgang fra miljøgodkendelse til anmeldelse, idet kommunerne forventes at skulle bruge 4736 timer færre på behandling af anmeldelser. Den årlige besparelse på brugerbetaling er estimeret til 1.556.344 kr.

Der forventes ikke at være øgede omkostninger for affaldshåndteringsvirksomhederne forbundet med at skulle opfylde de generelle regler i bekendtgørelsen, da kravene heri overvejende bygger på standardvilkår, som er krav virksomhederne allerede i dag skal opfylde eller ville skulle opfylde ved revurderinger af godkendelserne. For de virksomhedstyper, hvor der ikke har været standardvilkår, er det vurderingen, at bekendtgørelsens krav overordnet svarer til de krav, der i dag fastsættes i miljøgodkendelser. En række tilfældige udvalgte miljøgodkendelser er blevet nærlæst.

Standardvilkårene for godkendelsespligtige virksomheder omfatter ikke vilkår for støj og dermed grænseværdier for støj. Disse fastætter godkendelsesmyndigheden i dag ud fra en konkret vurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder. I bekendtgørelsen indføres der direkte bindende grænseværdier for støj, som alle de omfattede virksomheder skal overholde. Der forventes ikke større konsekvenser ved denne ændring, da grænseværdierne i bekendtgørelsen er fastsat ud fra Miljøstyrelsens Vejledning om

ekstern støj fra virksomheder. Vejledningen er også grundlaget for godkendelsesmyndighedens fastsættelse af støjgrænser i dag. Der synes dog at være skabt en praksis, hvor myndighederne, for det åbne land, anvender høje grænseværdier end anbefalet i støjvejledningen. Når det alligevel vurderes ikke at være væsentligt, er det, fordi det er muligt at fravige bekendtgørelsens støjgrænser.

Fremadrettet skal kommunerne vurdere, om en affaldshåndteringsvirksomhed kan leve op til bekendtgørelsens krav ved at påse virksomhedens anmeldelse. Kommunen skal ikke, som tidligere, udarbejde en individuel miljøgodkendelse, men kun undtagelsesvis træffe afgørelse, hvor der fastsættes skærpede eller supplerende krav eller efter anmodning fra virksomhed dispenseres fra bekendtgørelsens krav. Krav om opstartstilsyn og minimumsfrekvenser for miljøtilsyn ændres ikke.

Kommunerne skal fortsat afgive en række oplysninger og data til Digital Miljøadministration (DMA). De skal registrere virksomhederne, når de har tilendebragt sagsbehandlingen af anmeldelsen og har vurderet, at det anmeldte kan gennemføres. Giver sagsbehandlingen anledning til, at der træffes afgørelse, som beskrevet tidligere, skal afgørelsen også, som det også gør sig gældende i dag, fremgå af DMA. Krav om afgivelse af oplysninger og data relateret til miljøtilsyn opretholdes på samme niveau som i dag. Den samlede årlige besparelse i kommunerne estimeres til 1.008.768 kr. årligt.

6.4 Fauna, flora og biologisk mangfoldighed

Bekendtgørelsens krav vurderes ikke at få direkte betydning for hverken fauna, flora eller den biologiske mangfoldighed. Den potentielle påvirkning af flora, fauna og biologisk mangfoldighed, som følge af etablering af en konkret affaldshåndteringsvirksomhed, kan først vurderes under myndighedens behandling af anmeldelsen, hvor eventuelle luftemissioner og indhold af spildevand kendes, og områdets sårbarhed er fastlagt ud fra virksomhedens konkrete placering.

Som nævnt fastsætter bekendtgørelsen ikke krav til luftemissioner i form af punktkilder og til direkte udledning af spildevand, hvilket betyder, at myndigheden i de tilfælde, hvor en affaldshåndteringsvirksomhed giver anledning til disse emissioner, skal træffe afgørelse, hvor der fastsættes vilkår, der sikrer, at flora, fauna og biologisk mangfoldighed ikke berøres væsentligt.

De nævnte afgørelser er omfattet af habitatbekendtgørelsen krav om, at der før der træffes afgørelse skal foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

6.5 Kulturarv og landskab

Bekendtgørelsen vurderes ikke at få negativ indvirkning på kulturarv og landskab.

6.6 Trafik og klima

De omfattede virksomheder giver hverken anledning til en betydelig emission af klimagasser eller har en positiv effekt på klimatiske forhold.

Trafikbelastningen vurderes ikke at blive væsentligt berørt af bekendtgørelsen, da belastningen ikke ændres som følge af, at de omfattede virksomheder går fra at være godkendelsespligtige til at være omfattet af en anmeldeordning.

7. Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Miljøvurderingen foretages på baggrund af en vurdering af effekten ved at ændre regulering fra en godkendelsesordning til en anmeldeordning, som overvejende bygger på standardvilkår, der anvendes i miljøgodkendelser. Vurderingen er gennemført ud fra viden om, at standardvilkår i dag i nødvendigt omfang skal anvendes i miljøgodkendelser, jf. godkendelsesbekendtgørelsen, og ud fra en screening af en række tilfældigt udvalgte miljøgodkendelser og håndhævelser til de omfattede affaldshåndteringsvirksomheder fundet blandt andet på Danmarks Miljøadministration (DMA).

Det er forudsat, at paradigmeskiftet fra en godkendelsesordning til en anmeldeordning ikke har indflydelse på de vurderinger og skøn, som myndigheden skal foretage fremadrettet i forbindelse med sagsbehandling af en anmeldelse. Praksis vil stort set være den samme, og eventuelle fravigelser fra bekendtgørelsens krav i form af skærper, dispensationer eller supplerende krav vil skulle behandles på samme måde, som hvis der var tale om en godkendelsespligtig virksomhed, hvilket vil sige på baggrund af forvaltningsretlige regler samt diverse bekendtgørelser og vejledninger fra Miljø- og Fødevareministeriet.

Miljøvurderingens fokus er lagt på udledning til vandområder, beskyttelse af grundvand og på luftemissioner, da disse effekter er de mest betydende for de omfattede affaldshåndteringsvirksomheder. Luftemissioner dog kun for et mindre antal af de omfattede virksomheder.

Miljøvurderingen i forhold til hav og overfladevand er hhv. foretaget på baggrund af HELCOM og havstrategiens basisanalyse og oplysninger i vandområdeplanerne. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen. I forhold til grundvand er miljøvurderingen overvejende foretaget på baggrund af grundvandsdirektivet og kommunernes særlige forpligtigelse til at beskytte grundvandet i deres planlægning samt bekendtgørelsens hjemmel, der sikrer, at kommunerne kan skærpe de generelle krav, der skal sikre beskyttelse af grundvand, hvor dette måtte være nødvendigt. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen.

Miljøvurderingen i forhold til luft og støj har overvejende været baseret på hhv. luftkvalitetsdirektivet og støjdirektivet. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen.

Estimering af de reducerede økonomiske byrder for affaldshåndteringsvirksomhederne, som følge af kommunernes kortere sagsbehandlingstid, bygger på Miljøstyrelsens opbyggede erfaring om fastsættelse af konsekvenser for erhvervet i forbindelse med ny regulering. Antal berørte virksomheder, nye som eksisterende, og forventede antal afgørelser pr. år er estimeret ved hjælp af data fra Danmarks Miljøadministration, som blandt andet indeholder oplysninger om virksomheder og afgørelser. Datakvaliteten i Danmarks Miljøadministration er behæftet med nogen usikkerhed, idet ikke alle kommuner på nuværende tidspunkt har indlæst og kvalitetssikret de data, som de er forpligtiget til at levere. Danmarks Miljøadministration vurderes at

være den bedste kilde til data om antal virksomheder og afgørelser.

Det har ikke været muligt at beregne de sparede kapitalomkostninger for affaldshåndteringsvirksomhederne som følge af en kortere sagsbehandlingstid. Dette forhold vurderes ikke at have væsentlig betydning for miljøvurderingen.

8. Overvågning

Overvågning af effekten på natur og miljø af bekendtgørelsen om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed vil blive håndteret som del af det nationale overvågningsprogram NOVANA. Det danske natur- og miljøovervågningsprogram har til formål at tilvejebringe viden om natur- og miljøtilstanden i Danmark. Denne viden er en del af forvaltningsgrundlaget for den danske natur- og miljøpolitik og beslutningsgrundlaget for miljøpolitiske initiativer. Data fra programmet indgår også i dokumentationen af effekterne af forvaltningsmæssige initiativer på natur- og miljøområdet.

Målet med NOVANA er dels at skabe et nationalt overblik over natur- og miljøtilstanden i Danmark, og dels blandt andet at overvåge udledning af spildevand fra punktkilder til ferske og marine vandområder, som påvirker vandmiljøet med bl.a. organisk stof, næringsstoffer og miljøfarlige forurenende stoffer. I delprogrammet undersøges det, om udvalgte stoffer er til stede i spildevand fra punktkilder, når spildevandet ledes ud i det omgivende miljø (vandløb, sø eller hav). De punktkilder, som overvåges i forbindelse med delprogrammet, omfatter renseanlæg, regnbetingede udledninger (RBU), spredt bebyggelse, industri med særskilt udledning og akvakultur.

Som en del af NOVANA indgår Overvågningsprogrammet for luftkvalitet i danske byer. Programmet, som udføres af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) ved Aarhus Universitet, er baseret på målinger ved ni målestationer placeret i de fire største danske byer samt ved to baggrundsmålestationer uden for byerne og en station i et forstadsområde. Disse måleresultater suppleres med resultater fra modelberegninger udført med DCE's luftkvalitetsmodeller. Formålet med programmet er at overvåge luftforurening af betydning for sundhed i overensstemmelse med EU's luftkvalitetsdirektiver.

NOVANA-programmet muliggør dermed en løbende overvågning af udviklingen både i naturområder og i den humane eksponering.

9. Ikke teknisk resumé

Bekendtgørelsens hovedformål er at reducere de administrative byrder for affaldshåndteringsvirksomheder og at reducere sagsbehandlingstider, således at virksomheder enklere og lettere kan omlægge eller påbegynde drift. I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 og som udløber af Vækstpakken i 2014 indgik Kommunernes Landsforening og regeringen aftale om, at sagsbehandlingstiden for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne skal reduceres

med en tredjedel i 2016 i forhold til 2012. Kommunernes Landsforening og regeringen har i 2015 indgået en aftale om servicemål for blandt andet miljøgodkendelser.

Ventetiden på en miljøgodkendelse kan betyde tabt omsætning og kan være afgørende for at kunne introducere nye affaldstyper på virksomhederne. Ved at virksomhederne udtages fra godkendelsespligten og overgår til at være anmeldepligtige sikres der kortere sagsbehandlingstid, hvilket betyder sparede kapitalomkostninger for de berørte affaldshåndteringsvirksomheder og sparede udgifter til brugerbetaling for kommunernes behandling af godkendelsesansøgningerne/anmeldelserne.

Bekendtgørelsen vil indebære, at ca. 1.300 affaldshåndteringsvirksomheder fremadrettet omfattes af anmeldepligt i henhold til bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed med generelle og direkte bindende krav mod i dag godkendelsespligt i henhold til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.

Der er for de fleste af affaldshåndteringsvirksomhederne udarbejdet standardvilkår, som skal udmøntes i miljøgodkendelser. Det er disse vilkår, der er grundlaget for kravene i bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed. Standardvilkårene omhandler virksomhedernes indretning og drift, og for enkelte brancher emissionsgrænseværdier for væsentlig luftforurening samt vilkår om egenkontrol m.v. og fremgår af bekendtgørelse om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed. Bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomhed fastætter, i modsætning til bekendtgørelse om standardvilkår, grænseværdier for støj. Grænseværdierne er fastsat på grundlag af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for industristøj (Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/ 1984). Bekendtgørelsens krav kan skærpes og suppleres af myndigheden, hvor lokale forhold berettiger det, f.eks. kan det være hensyn til Natura 2000-områder. Bekendtgørelsen forventes derfor ikke at ændre på den beskyttelse af natur og miljø samt menneskers sundhed, som der er ved den nuværende regulering.

Miljøstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

www.mst.dk